

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษารั้งนี้ เป็นการศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้ลำดับหัวข้อการศึกษาเพื่อสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามขั้นตอนดังนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. สมมติฐานการศึกษา
3. ขอบเขตการศึกษา
4. กรอบแนวคิดการศึกษา
5. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
6. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
9. สรุปผลการศึกษา
10. อภิปรายผล
11. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การศึกษา

- 1.1 เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
- 1.2 เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคามตามเขตเลือกตั้ง และอาชีพ
- 1.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

2. สมมติฐานการศึกษา

- 2.1 ความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับ ปานกลาง

2.2 คณะกรรมการชุมชนที่มีเขตเลือกตั้ง และอาชีพ ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

3. ขอบเขตการศึกษา

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 30 ชุมชน ๆ ละ 11 คน รวมทั้งสิ้น 330 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 210 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามาเน่ และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3.3 ระยะเวลาดำเนินการระหว่างเดือนกันยายน 2553 ถึงพฤศจิกายน 2556

4. กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษานี้ผู้ศึกษา ได้ใช้กรอบแนวคิดในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

- (1) การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- (2) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความสะอาด
- (3) การพัฒนาด้านการศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (4) การพัฒนาด้านสังคมอยู่ดีมีสุข
- (5) การพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กร

5. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ คณะกรรมการชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 330 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ คำนวณจากประชากรที่เป็นคณะกรรมการชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 330 คน ตามสูตรของ Taro Yamane ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 181 คน

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิด ร้อยละ .05

แทนค่าในสูตรได้ดังนี้ $n = \frac{330}{1 + 330 \times .05^2} = 181$ คน

เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากัน คือ คณะกรรมการชุมชน ชุมชนละ 7 คน ทุกชุมชน
ผู้ศึกษาจึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็น 210 คน

6. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

6.1 ประเภทของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามปลายเปิดและ
ปลายปิด

6.2 ส่วนประกอบของข้อมูล แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม อันประกอบด้วย
เขตเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ และ อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนต่อการ
ดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) 5 ระดับ โดยแบ่งคำถามออกเป็น 5 ด้านตามยุทธศาสตร์การพัฒนา คือ
1) การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความ
สะอาด 3) การพัฒนาด้านการศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) การพัฒนา
ด้านสังคมอยู่ดีมีสุข และ 5) การพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กร และใช้รูปแบบ
แบบสอบถามและคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert's Scale)
มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อความ
พึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตาม แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม
แบบบูรณาการ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

7.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ จำนวน 210 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

7.2 นำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)

7.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อกำหนดไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

8.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

8.2 การวัดระดับความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

8.3 การทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความพึงพอใจ
การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความพึงพอใจจำแนกตามเขตเลือกตั้ง และอาชีพ โดยใช้ F -test (One Way ANOVA)
หากพบว่ามีความแตกต่างกันจะวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ เปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีเชฟเฟ้ (Scheffe')

8.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอนะ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และอภิปรายเชิงพรรณนา

9. สรุปผลการศึกษา

9.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการชุมชน ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาสรุปได้ดังนี้

เขตเลือกตั้ง ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการชุมชนส่วนใหญ่อยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 43.34 รองลงมาอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 2 จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และเขตเลือกตั้งที่ 2 จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 23.33

อาชีพ ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการชุมชนส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 48.10 รองลงมาคือเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 32.38 และพนักงานจ้าง/ข้าราชการ/พนักงานราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 19.52

9.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ผลการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กร รองลงมาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสังคมอยู่ดีมีสุข ด้านการศึกษา วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความสะอาด

9.2.1 ด้านการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กร โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดมี 1 ข้อ คือ การปรับปรุงอาคารเทศบาลอย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมี 5 ข้อ คือ การให้บริการด้วยเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัย สะดวก ถูกต้อง รวดเร็ว การบริหารงานหลักธรรมาภิบาล การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนอย่างสะดวกและรวดเร็ว การสนับสนุนการฝึกอบรมชุมชนเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ

9.2.2 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดมี 1 ข้อ คือ การปรับปรุงระบบจราจรอย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมี 5 ข้อ คือ การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสาธารณะอย่างทั่วถึง การก่อสร้างท่อระบายน้ำอย่างทั่วถึง การขยายเขตประปาอย่างทั่วถึง การก่อสร้างถนนอย่างทั่วถึง และ การปรับปรุงถนนภายในเขตเทศบาลให้ใช้การได้ดี

9.2.3 ด้านสังคมอยู่ดีมีสุข โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมี 6 ข้อ คือ จัดสวัสดิการ ผู้สูงอายุ เด็กคนพิการและผู้ด้อยโอกาส เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมอาชีพชุมชนอยู่เสมอ จัดการช่วยเหลือด้านการบรรเทาสาธารณภัย เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย เป็นต้น

จัดการเฝ้าระวังป้องกันโรคติดต่ออย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมกีฬาเยาวชนและประชาชนอย่างต่อเนื่อง และให้ความรู้ด้านสาธารณสุขอย่างทั่วถึง เช่น การป้องกันโรคไข้เลือดออก การป้องกันโรคติดต่อ เป็นต้น

9.2.4 ด้านการศึกษา วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมี 6 ข้อ คือ ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา เป็นต้น ส่งเสริมกิจกรรมโรงเรียนสังกัดเทศบาลอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมการกีฬานักเรียนอย่างต่อเนื่อง จัดอาคารสถานที่ในโรงเรียนอย่างเพียงพอ ส่งเสริมองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน และส่งเสริมงานประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ เช่น ประเพณีลอยกระทง บุญบั้งไฟ เป็นต้น

9.2.5 ด้านการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความสะอาด โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมี 6 ข้อ คือ การจัดการน้ำเสียอย่างถูกสุขลักษณะ การจัดการขยะมูลฝอยอย่างทั่วถึง การทำความสะอาดแหล่งน้ำให้สะอาดปราศจากมลพิษอยู่เสมอ จัดสวนสาธารณะอย่างเพียงพอ การจัดหาภาชนะรองรับขยะอย่างเพียงพอ และการอนุรักษ์แหล่งน้ำธรรมชาติอย่างสม่ำเสมอ

9.3 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามเขตเลือกตั้ง และอาชีพ

9.3.1 คณะกรรมการชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตเลือกตั้งต่างกัน มีความความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

9.3.2 คณะกรรมการชุมชนที่ประกอบอาชีพต่าง มีความความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

9.4 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

เทศบาลควรสำรวจถนนหรือซอยต่างๆ ที่ชำรุดให้ใช้การได้ดีและมีมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการวางผังเมืองสร้างถนนเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มเส้นทางสัญจร ควรมีการปรับปรุงและบำรุงไฟฟ้าส่องสว่างอยู่เสมอ ควรควบคุมการก่อสร้างอาคารบ้านเรือนให้เคร่งครัดตามกฎหมาย ควรมีการพัฒนาแหล่งน้ำคลองสมถวิลให้มีคุณภาพที่ดีและใสสะอาด ควรเร่งรัดการกำจัดขยะมูลฝอยของเสียและน้ำเสียในครัวเรือนอย่างเป็นระบบ ควรปลูกไม้ดอกตามถนนสายหลักเพื่อความ

สวยงามให้เป็นเมืองน่าอยู่ ควรจัดการศึกษาและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลให้โดดเด่นมากขึ้น ควรอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอยู่เสมอและมีการจัดให้ยิ่งใหญ่ทุกปี ควรมีการจัดประเพณีต่างๆ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ควรจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ เด็กด้อยโอกาส และผู้ว่างงาน ควรมีการส่งเสริมอาชีพและผลิตภัณฑ์ชุมชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ควรมีการจัดการรักษาความสงบเรียบร้อยในเวลากลางคืนอย่างเคร่งครัด

10. อภิปรายผล

จากการศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้นำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายผลตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษาดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีรายรับเพิ่มมากขึ้นในปีที่ผ่านมา โดยงบประมาณที่ได้รับเพิ่มขึ้นมาจากการจัดเก็บภาษี การจัดสรรเงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่เพิ่มขึ้นทุกปี รวมถึงการกู้เงินจากสถาบันการเงินสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง ทำให้เทศบาลมีงบประมาณเพียงพอต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยมีประเด็นการพัฒนาทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เทศบาลได้เร่งดำเนินการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และปรับปรุงสภาพพื้นผิวถนนภายในตรอก ซอยต่าง ๆ ค่อนข้างเต็มพื้นที่ อีกทั้งยังได้ดำเนินการก่อสร้างถนนพร้อมท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กอย่างเป็นระบบ ส่วนถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเดิมที่ยังไม่มีการทำท่อระบายน้ำ เทศบาลก็เร่งดำเนินการขุดเจาะรื้อผิวถนนเดิมเพื่อวางท่อระบายน้ำในจุดหลักๆ และจุดที่เกิดปัญหาน้ำท่วมขัง น้ำเน่าเสีย ซึ่งทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น ตลอดจนการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างตามถนนสาธารณะเพิ่มมากขึ้น และมีการขยายเขตประปาอย่างทั่วถึง

2. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความสะอาด มีการจัดการน้ำเสียอย่างเป็นระบบ และถูกสุขลักษณะ โดยมีระบบบำบัดน้ำเสีย ระยะที่ 1 ด้านทิศตะวันออก

ของตัวเมือง มีการจัดเก็บขยะอย่างเป็นเวลา สม่ำเสมอและทั่วถึง รวมถึงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวและสวนสาธารณะอย่างเพียงพอสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

3. ด้านการศึกษา วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการจัดโครงการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการแข่งขันกีฬานักเรียนอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ มีการจัดสถานที่เรียน เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนการสอน รวมไปถึงส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาในวันสำคัญต่างๆ โดยโรงเรียนร่วมกับชุมชน และมีการจัดงานสืบสาน อนุรักษ์วัฒนธรรมชนบทรณนิยมประเพณีท้องถิ่นอันดีงาม เช่น ประเพณีลอยกระทง ประเพณีบุญบั้งไฟ เป็นต้น สร้างความประทับใจให้กับชาวมหาสารคามเป็นอย่างยิ่ง

4. ด้านสังคมอยู่ดีมีสุข มีการให้บริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึง โดยมีโครงการหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ของเทศบาล มีการเตรียมความพร้อมอยู่ตลอดเวลาในการช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัย สร้างเครือข่ายชุมชนในการเฝ้าระวังยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีการจัดสวัสดิการสังคมต่างๆ แก่ เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กร ได้มีการจัดสถานที่ในการให้บริการประชาชน ให้มีบรรยากาศที่ดี สะดวก สบาย มีการให้บริการอย่างเป็นระบบลดขั้นตอนการให้บริการให้เกิดความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยมากขึ้น รวมทั้งมีการส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมและทัศนศึกษาดูงานของประชาชน ตัวแทนชุมชน อสม. ผู้ประกอบการจำหน่ายอาหาร หรือ คณะกรรมการชุมชน เพื่อเพิ่มศักยภาพ ทักษะ ความรู้ ความสามารถและตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนในการประสานเทศบาลที่เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ที่มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเป็นสำคัญ

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิชัย วัฒนกิติกุล (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สมมาศ โชคชัยวัฒนากร (2549:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า สมาชิกสภาเทศบาลมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ วิริสรา มีชัย (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลหนองหิน อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลหนองหิน อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประมวล เกตรา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับ พรรณธิพา สมศรีดา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยกำหนดให้พนักงานเทศบาลตำบลทุกแห่งในจังหวัดมหาสารคาม เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับ วาสนา วลีรัตน์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองแสนสุขแบบบูรณาการ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีเขตเลือกตั้งและอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน จากผลการศึกษาพบว่า

1. จำแนกตามเขตเลือกตั้ง พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตเลือกตั้งต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เขตเลือกตั้งทั้ง 3 เขต ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ครอบคลุมทุกพื้นที่รับผิดชอบ รวมไปถึงลักษณะทางกายภาพของแต่ละเขตล้วนแล้วแต่มีลักษณะที่คล้ายกันกล่าวคือเป็นพื้นที่ชุมชนเมืองหนาแน่น ดังนั้น ถึงแม้ว่าคณะกรรมการชุมชนจะอาศัยอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ต่างกันก็ตาม ก็ยังได้รับการบริการสาธารณะหรือการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคามได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม จึงมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุกิจ อรัญนารถ (2544 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงเนิน อำเภอเมือง จังหวัดระยอง เมื่อการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านต่างกัน พบว่า มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

2. จำแนกตามอาชีพ พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามยุทธศาสตร์ การพัฒนา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

สิ่งแวดล้อม และความสะอาด ด้านการศึกษา วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านสังคมอยู่ดีมีสุข และด้านการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กร นั้น เป็นการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนทุกคนทุกอาชีพ โดยไม่เอื้อประโยชน์เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ดังนั้น จึงทำให้คณะกรรมการชุมชนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิสูตร จงชูวณิชย์ (2549 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน พบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและความสะอาด เป็นด้านที่มีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งเทศบาลควรเร่งรัดการกำจัดขยะมูลฝอยของเสียและน้ำเสียในครัวเรือนอย่างเป็นระบบ ควรมีการพัฒนาแหล่งน้ำคลองสมถวิลให้มีคุณภาพที่ดีและใสสะอาด ควรปลูกไม้ดอกตามถนนสายหลักเพื่อความสวยงามให้เป็นเมืองน่าอยู่

1.2 ด้านการศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นด้านที่มีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยน้อยรองลงมา จึงควรจัดการศึกษาและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลให้โดดเด่นมากขึ้น ควรอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอยู่เสมอและมีการจัดให้ยิ่งใหญ่เป็นประจำทุกปี ควรมีการจัดประเพณีต่างๆ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่

1.3 ด้านสังคมอยู่ดีมีสุข ควรจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ เด็กด้อยโอกาส และผู้ว่างงาน ควรมีการส่งเสริมอาชีพและผลิตภัณฑ์ชุมชนอย่างจริงจังอย่างต่อเนื่อง และควรมีการจัดการรักษาความสงบเรียบร้อยในเวลากลางคืนอย่างเคร่งครัด

1.4 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ควรสำรวจถนนหรือซอยต่างๆ ที่ชำรุดให้ใช้การได้ดีและมีมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการวางผังเมืองสร้างถนนเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มเส้นทางการสัญจร ควรมีการปรับปรุงและบำรุงไฟฟ้าส่องสว่างอยู่เสมอ ควรควบคุม การก่อสร้างอาคารบ้านเรือนให้เคร่งครัดตามกฎหมาย

1.5 ด้านการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กร ควรมีการปรับปรุงอาคารเทศบาลอย่างเหมาะสม การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนอย่างสะดวก รวดเร็วและควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัญหาการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ทุกเขตเลือกตั้งเพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาของแต่ละเขตเลือกตั้ง

2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาด้านการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม เพื่อนำมาปรับปรุงใช้กับการดำเนินงานในปัจจุบัน และ อนาคต

2.3 ควรศึกษาการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคามที่มีความแตกต่างกัน ในด้านสภาพแวดล้อมหรือมีความแตกต่างกันในด้านวัฒนธรรมและประเพณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY